

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och
kränkande behandling

Martingårdens Waldorfförskola
Solbacka

2016-2017

Innehåll

1.	Vision, mål och syfte.....	3
2.	Styrdokument	3
3.	En kort beskrivning	3
4.	Diskriminering.....	3
5.	Trakasserier och kränkande behandling.....	4
6.	Så här arbetar vi.....	5
7.	Kön	5
8.	Könsidentitet eller könsuttryck	6
9.	Etnisk tillhörighet	6
10.	Religion eller annan trosuppfattning	7
11.	Funktionsnedsättning	8
12.	Sexuell läggning	9
13.	Ålder	9
14.	Sexuella trakasserier	10
15.	Rutin vid misstanke om trakasserier eller kränkande behandling.....	10
16.	Uppföljning och utvärdering föregående års plan	11

1. Vision, mål och syfte

Vision:

Diskriminering, kränkande bemötande samt hot och våld ska inte förekomma inom Martingårdens verksamheter. Våra verksamheter ska kännetecknas av att vuxna och barn bemöter varandra med omtanke och respekt.

Mål:	Att främja barns och vuxnas lika rättigheter och möjligheter
Syfte:	Att förebygga och förhindra trakasserier och diskriminering på grund av: • kön• könsidentitet eller könsuttryck• etnisk tillhörighet• religion eller annan trosuppfattning• funktionsnedsättning• sexuell läggning• ålder

2. Styrdokument

- Kap 14a i Skollagen
- Diskrimineringslagen 2008:567

3. En kort beskrivning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder. Alla barn och vuxna har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

4. Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet,

religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Med direkt diskriminering menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Ett exempel kan vara när en pojke går före en flicka i kön till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas indirekt diskriminering. Det sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar barn eller vuxna på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

5. Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker barns eller vuxnas värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier).

Trakasserier är uppträdande som kränker barns eller vuxnas värdighet och som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder
- sexuella trakasserier är trakasserier av sexuell natur.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker barns eller vuxnas värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret.

6. Så här arbetar vi

Analys	Arbete utifrån Diskrimineringsombudsmannens Husmodell, den förenklade versionen med frågeställningarna: • Hur kan barn eller vuxna bli kränkta på sätt som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna?• Hur kan barn eller vuxna i vår verksamhet bli orättvist behandlade på sätt som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna?• Vad kan göras för att förbättra barns och eller vuxnas vardag i vår verksamhet med tanke på någon av de sju diskrimineringsgrunderna?• På vilket sätt och i vilka sammanhang kan barn eller vuxna bli utsatta för sexuella trakasserier i verksamheten? Och vad kan vi göra åt det?
Mål och åtgärder	• Konkreta mål och åtgärder sätts upp för minst två identifierade problem inom varje diskrimineringsgrund.• Konkreta mål och åtgärder för identifierade risker rörande sexuella trakasserier
Främjande likabehandling	Två konkreta förslag för varje diskrimineringsgrund utformas och läggs in i den dagliga rutinen för förskolan.
Uppföljning	Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsarbetet görs en gång per år. Konkreta åtgärder och eventuella incidenter dokumenteras, kommuniceras och åtgärdas enligt plan.

7. Kön

Analys	Pojkar och flickor tilltalas ibland olika. Pojkar på ett mer bestämt tillrättavisande sätt och ofta på långt avstånd, medan flickorna behandlas på ett mer konfliktlösande och mjukt sätt när pedagogerna är nära barnen. Förväntningar på pojkar och flickor kan se olika ut. Pojkar förväntas vara mer rörliga och fysiskt starka medan flickor förväntas vara mer pyssliga, stillsamma och skötsamma.
Mål och åtgärder	Att varje barn ges möjlighet att utveckla så många sidor av sin

personlighet som möjligt.

Flickor och pojkar ska behandlas på samma sätt. Pedagogerna ska behandla både flickor och pojkar på ett konfliktlösande sätt där man pratar med barnen på ett nära avstånd.

Främjande likabehandling	Alla barn ska ges möjlighet att öva sig i att hjälpa varandra och pedagogerna, t.ex ska även pojkar ges möjlighet att hjälpa de yngsta med påklädning och annat stöd.
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

8. Könsidentitet eller könsuttryck

Analys	Det kan vara pojkar som vill klä ut sig till prinsessor eller klä sig i andra traditionella flickkläder och färger. Eller flickor som har en tuffare attityd och är mer fysiskt rörliga och starka.
Mål och åtgärder	Det ska kännas naturligt för alla att klä sig som man vill. Alla barn ska kunna leka vilken lek man vill och spela vilken roll man önskar.
Främjande likabehandling	Pedagoger kan använda sagor och dockteater för att neutralisera mindre vanliga tecken på könsidentitet och könsuttryck. För att förhindra fördomar som sprids, bör ämnet tas upp på föräldramöte.
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

9. Etnisk tillhörighet

Analys	På våra syskonavdelningar på förskolan har ett av barnen en annan religion, och åtta av barnen har annan etnisk tillhörighet än den svenska. Två av personalen som arbetar på syskonavdelningen har också annan etnisk tillhörighet än den svenska. Vid ett tillfälle hälsade inte barnen på vår nya vikarie som bär huvudduk. Andra orsaker till kränkning eller diskriminering kan vara om

barn eller vuxna talar nedsättande om något barns etniska bakgrund, eller om ett barn inte har erövrat det svenska språket.

Mål och åtgärder	Alla barn skall känna tillhörighet och känna sig delaktiga i verksamheten, och känna sig accepterade i barngruppen oberoende av vilken etnisk tillhörighet barnet har eller av vilken trosuppfattning barnets familj utövar. När pedagogen träffar nya familjer som har en annan etnisk bakgrund eller utövar en särskild religion, kan man be föräldrarna berätta om det, och vara öppen för att bjuda in föräldern till barngruppen där förälder och barnet tillsammans kan berätta om ex. hur de firar jul eller födelsedagar, eller varför de inte gör det. Barnet kan också då få ett stöd i att berätta för de andra om den kultur som barnet har sitt ursprung ifrån.
Främjande likabehandling	Pedagogen kan välja att berätta sagor från de länder som representeras i barngruppen. Pedagogen kan tillverka dockor med olika hudfärg och med klädsel som särpräglar en viss religion som ex. en docka med huvudduk.
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

10. Religion eller annan trosuppfattning

Analys	Tillfällen då barn kan bli kränkta eller diskriminerade kan vara om föräldrar bär en klädsel som visar på att man tillhör en särskild religion. Det kan också vara om ett barn inte firar ex sin födelsedag, jul på grund av föräldrarnas trosuppfattning. Om en hel barngrupp går till kyrkan för att vara med på en visning av julkrubban, men där ett barn får stanna på förskolan för att föräldrarna inte ger medgivande till att låta sitt barn vara med på grund av annan trosuppfattning, kan det vara svårt att rättfärdiga det inför barnet.
Mål och åtgärder	Alla barn, oavsett religion ska känna sig lika värda och ska bli behandlade med respekt av både barn och vuxna. Mångfald

Främjande likabehandling	ska upplevas som positivt och berikande i våra barngrupper. Pedagogen skall vara öppen för hur barnen tänker inför olika högtider som finns i det svenska kulturarvet, och vara öppen i samtal angående trosuppfattning som förs mellan barnen som ex att man kan tro olika, ex att några människor tror på änglar, andra tror inte, och att det är ok. Pedagogerna ska ta tillvara tillfällena då barn eller föräldrar kan berätta om sin religion och hur man firar olika högtider. Pedagogerna ska ha ambition att titta och understryka likheter i stället för skillnader samtidigt som skillnader ska förmedlas som positiva.
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

11. Funktionsnedsättning

Analys	Avvikande utseende, beteende eller fysisk förmåga kan vara upphov till trakasserier eller kränkningar. Anledningen kan många gånger vara okunskap eller rädsla.
Mål och åtgärder	Förskolan ska vara tillgänglig och trygg för alla barn. Därför ska den fysiska miljön vid behov anpassas för barn med olika förutsättningar, det kan vara allt från förbättrad belysning till borttagande av hindrande objekt. Lekar och aktiviteter ska anpassas så att alla kan delta efter sina förutsättningar.
Främjande likabehandling	Pedagogerna ska införskaffa kunskap om hur det är att leva med olika funktionshinder. Därefter kan denna kunskap på ett lekfullt sätt förmedlas till barnen genom tex sagor eller dockspel. Ämnet bör också tas upp på föräldramöte för att skapa en förståelse även i hemmen.
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

12. Sexuell läggning

Analys	Normen är att barn lever i heterosexuella familjer. Pedagogerna talar slentrianmässigt om mamma och pappa . Okunskap och brist på empati från barnen kan ge upphov till trakasserier och diskriminering.
Mål och åtgärder	Ingen, varken barn eller vuxen ska känna sig åsidosatt eller mindre accepterad. Pedagogerna ska använda uttrycket förälder i stället för mamma och pappa. Pedagogerna ska föregå med gott exempel och vara förebilder i att visa respekt och empati för alla. De ska uppmuntra barnen att hjälpa varandra och att samarbeta.
Främjande likabehandling	Pedagogerna kan inhämta kunskap från homo- eller bisexuella föräldrar. Man bör samtala om ämnet i kollegium. I barngruppen kan pedagoger och barn göra dockspel, berätta sagor och leka lekar där föräldrarna ibland är andra än normen mamma och pappa.
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

13. Ålder

Analys	De äldre barnen kan lätt dominera när det gäller att komma till tals, eftersom de har en större vana vid att berätta, förstår förväntningar och perspektiv samt har ett större ordförråd. De kan även visa brist på tålmod när det gäller att ha de yngre barnen med i sina lekar. Pedagogerna kan också följa den lätta vägen, det vill säga att låta de som redan kan och som visar mest initiativkraft, få styra samtal och lekar.
Mål och åtgärder	Att alla får ordet, stor som liten. Pedagogerna behöver låta alla komma till tals genom att ställa frågor direkt till framför allt de yngre barnen som inte tar för sig på samma sätt som de äldre. Ibland behöver tiden fördelas så att alla hinner komma till tals, inte bara de som har mycket att säga. Även i leken kan pedagogerna hjälpa till genom att föreslå roller och uppgifter som passar de yngre barnen och som gör att de blir delaktiga i leken eller aktiviteten.

Främjande likabehandling	Att använda tiden vid samlingarna på ett effektivt och lekfullt sätt. Till exempel kan leken "Ett skepp kommer lastat" passa alla åldersgrupper och man kan lasta efterrätter eller annat som barnen tycker är kul.
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

14. Sexuella trakasserier

Analys	När något barn tvingar en kamrat att leka könslekar eller klä av sig. Om båda barnen är med på leken, så kan de göra varandra illa. Denna typ av trakasseri kan förekomma på platser som är undanskymda och där pedagogerna har svårt att överblicka hela tiden.
Mål och åtgärder	Alla barn ska känna sig trygga på våra förskolor. Ingen ska känna sig tvingad att leka vissa lekar eller göra saker de inte vill. Det är viktigt att pedagogen är tydlig med att man inte kan tvinga någon att göra något som den inte vill. Man får ha koll på alla skrymslen och vrår. Om det händer får man fråga barnen, vill du vara med på det här? avbryta leken på ett odramatiskt sätt så att barnen inte känner skam eller skuld. "nu leker vi något annat" "Nu är det dags för fruktstund"
Uppföljning	Likabehandlingsarbete ska finnas som en stående punkt på agendan vid kollegium. Eventuella incidenter eller noteringar tas upp till diskussion och dokumenteras i protokoll. På föräldramöten skall ämnet också finnas som en stående punkt och förskolechefen skall informera om aktiviteter som främjar likabehandling samt eventuella incidenter eller risker.

15. Rutin vid misstanke om trakasserier eller kränkande behandling

- Varje misstanke om trakasseri eller kränkande behandling ska direkt rapporteras till 1) kollega på avdelningen samt 2) förskolechef
- Misstanken ska dokumenteras och arkiveras hos förskolechef
- Föräldrar till de inblandade barnen ska informeras och ombeds tala med sitt barn om saker och förklara 1) att man inte gör så samt 2) varför man inte gör det. Barnet som blivit utsatt, ska få en vettig

förklaring till varför detta hände och en försäkran om att de själva inte gjort något tokigt. Detta för att stärka självkänslan.

- Om det bedöms som lämpligt kan incidenten objektivt tas upp på ett lekfullt sätt till exempel som saga, för att främja likabehandling.
- Vid upprepande tillfällen och då något blir ett problem, ska incidenterna tas upp på föräldramöte.
- Vid behov kan man konsultera extern pedagogisk handledning.

16. Uppföljning och utvärdering föregående års plan

En årlig utvärdering av planen skall göras enligt följande modell:

Denna utvärdering görs med fördel i varje enhet, då Likabehandlingsplanen ska finnas anpassad till varje enhets speciella förutsättningar.

- Genomgång med alla medarbetare av rapporterade incidenter
- Genomgång med alla medarbetare av protokoll från kollegium
- Genomgång med alla medarbetare av protokoll från föräldramöten
- Genomgång med alla medarbetare av nya förutsättningar, t.ex nya barn och/eller föräldrar eller personal som förändrar förutsättningarna för planen
- Genomgång med alla medarbetare av nya riktlinjer eller lagar
- En utvärdering av årets likabehandlingsarbete blir inledningen på nästa års likabehandlingsplan, samt skrivs in i förskolechefens verksamhetsberättelse.
- Planen revideras inför det nya läsåret i enlighet med resultaten av ovanstående genomgångar. Nya prioriteringar samt fokusområden introduceras efter behov.
- Den nya planen kommuniceras till alla medarbetare och förändringar kommuniceras till föräldrar vid föräldramöte.
- Lämpliga delar av den nya planen samt orsaker till förändringar av planen kommuniceras till barnen på ett sätt som väcker tanke och inspiration till främjande av likabehandling och acceptans och nyfikenhet inför olikheter och mångfald. Detta kan göras genom sagor, dockspel eller under samtal vid samlingar.
- Den nya Likabehandlingsplanen distribueras till alla avdelningar och används för konsultation samt ett arbetsredskap.

Martingårdens Waldorfförskola

Blankett för anmälan om diskriminering och kränkande behandling, invid eller på vår förskola. Vi är ytterst måna om att allt du ser, allt du hör, skall du anmäla så att vi kan fångar upp det, som inte står rätt till i tid.

Anmälan om misstanke om eller observation av diskriminering, mobbning, trakasserier, kränkande behandling, rasism och/eller främlingsfientlighet gällande alla elev/barn eller vuxna.

Misstanke

Observation

Den utsatta elevens/medarbetarens/personens namn

Avdelning _____

Beskrivning av situationen/händelsen

Datum _____

Namn _____

Lämnas till förskolechef